

Nya pedagogiska redskap kommer att lyfta svensk skola

Debatten kring kommuners satsningar på datorer och läsplattor har varit intensiv de senaste veckorna. Utbildningsminister Jan Björklund är kritisk i DN (30/1) mot att Sollentuna låter sina yngsta elever skriva utan penna. Debatten blir verklighetsfrånvärd när den handlar om teknikens vara eller inte vara i den svenska skolan. Ny teknik utvecklar skolan och såväl skola som arbetsliv måste anpassa sina redskap till omvärldens krav. Utgångspunkten för denna utveckling bör vara lika möjligheter för alla elever oavsett kommun eller vilken årskurs de går i. Det är inte bara elever i gymnasiet och högstadiet som ska ha tillgång till moderna hjälpmedel utan detta ska ses som lika naturligt inom förskola och grundskolans yngre åldrar. Vår övertygelse är att digitala verktyg ger varje elev möjlighet att hitta sin egen lärtill och att få lära på många olika sätt som tidigare inte varit möjligt. Datorer, läsplattor och andra digitala verktyg måste få vara en naturlig del av elevernas utbildning om vi skall kunna ge dem framtidens kompetenser. Eleverna får ofantligt mycket större möjlighet till feedback och återkoppling samtidigt som de ges tillfälle att i högre grad producera snarare än att konsumera kunskap.

Erfarenheterna av en storskalig satsning på en dator per elev till de allra yngsta i Ale har varit mycket goda. Elever i lågstadiets årskurs 1-3 som lär sig skriva med hjälp av datorns tangentbord knäcker läskoden tidigare, skriver bättre, längre och innehållsrikare texter än de som endast haft pennan som verktyg. Interaktionen i klassrummet har ökat. Könrollerna har förändrats till det bättre. Flickor får mer plats och pojkar som tidigare stupat på det motoriska lyckas bättre. Motivationen och lusten ökar för alla. Vi lever i en snabbt föränderlig värld där inte bara basfärdigheter som att tala, läsa, skriva och räkna tillhör det som krävs. De som idag börjar i grundskolan beräknas vid 40 års ålder ha haft 10-15 jobb. Generella kunskaper såsom förmåga att samarbeta, kommunicera, kreativitet, kritiskt tänkande samt problemlösning blir då avgörande. Förmågor som mycket effektivare kan tränas med moderna lärverktyg.

Sverige har idag kanske världens mest utvecklade infrastruktur på IKT-området men använder den dåligt i skolan. På OECD:s ranking över hur väl vi anpassar vår undervisning till moderna lärverktyg ligger vi på en placering under snittet. Allra sämst gör vi det inom ämnet matematik. Om svensk skola inte anpassar undervisningen till modern teknik riskerar skolan att bli irrelevant för våra elever, som lever med - och kräver tillgång till - teknik överallt i övriga livet.

Rykten om bokens död är för övrigt nonsens. Skönlitteratur och facklitterära texter kommer att behövas även i en skola med moderna lärverktyg – men inte nödvändigtvis i pappersform! Nya pedagogiska redskap har redan utvecklat många länders utbildningskvalitet. Ett exempel är Portugal som antagit en nationell handlingsplan - Magellan Project - för IT och skolan som direkt visat på förbättrade resultat i studier, däribland PISA. 2011 visade även OECD forskningsresultat där svenska elever utvecklats genom digitalläsning, man hade stärkt svaga elever genom nya pedagogiska redskap och genom detta förbättrat elevernas resultat så att Sverige var fjärde bästa land i dessa mätningar. Beskedet var tydligt när Anna-Karin Hatt 2011 lanserade "It i människans tjänst - en digital agenda för Sverige". Där stod att läsa "Elever ska och lärare bör ha tillgång till moderna lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning".

Det är nu tid att gå från ord till handling. Sveriges elever behöver inte lovande formuleringar i en IT-strategi eller politiska utspel i tidningar. De behöver få tillgång till nya pedagogiska verktyg som eleverna i Ale. Styrdokumentens skrivningar om en likvärdig och demokratisk skola som är tänkt att

kompensera för elevers olika förutsättningar, både kognitivt och socioekonomiskt, blir annars bara tomma ord. Sverige har inte råd att slarva bort en enda talang.

Ale kommun tog 2010, som första kommun i Norden, beslut att samtliga grundskolans elever i alla årskurser ska få en egen bärbar dator. I första skedet utrustades alla elever i årskurs 1-4 (1400 elever och 65 lärare) med en så kallad Pc-Tablet av modell Classmate. Årskurs 5-9 får bärbara datorer senast läsåret 12/13. Ale nominerades, mycket tack vare sin satsning på datorer till de yngsta barnen, som en av tre svenska kommuner till Årets IT-kommun 2011. Vann gjorde Upplands-Väsby. Ale och Stockholm delade andraplatsen.

Elena Fridfelt, ordförande Utbildningsnämnden(c)

Peter Madsen, verksamhetschef grundskola